

แนวทางการบริหารเพื่อสร้างความเชื่อมั่นด้านความโปร่งใสในสถานศึกษา
สังกัดมูลนิธิการศึกษาเพื่อคนตาบอดในประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์
Management Guidelines For Enhancing Transparency And Public Trust
In Schools Under The Charity Foundation For The Blind In Thailand
Under The Royal Patronage

ธัญญ์กรวิน ธนาคุณปิยพัฒน์¹, ระติกรณ์ นิชมะจันทร์²

Thankawin Thanakhunpiyaphat¹, Ratikorn Niyamachan²

วิทยาลัยการฝึกหัดครู มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร^{1,2}

College of Teacher Education Phranakhon Rajabhat University^{1,2}

Corresponding Author, E-mail: thankawin_than@hotmail.com¹

Retrieved; 17-02-2026; Revised; 16-03-2025. Accepted; 31-08-2026

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารด้านการสื่อสาร 2) เพื่อศึกษาความเชื่อมั่นด้านความโปร่งใสในการดำเนินงานของสถานศึกษา และ 3) เพื่อเสนอแนวทางการบริหารเพื่อสร้างความเชื่อมั่นด้านความโปร่งใสในสถานศึกษา สังกัดมูลนิธิการศึกษาเพื่อคนตาบอดในประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ กลุ่มตัวอย่างเชิงปริมาณประกอบด้วยครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาทั้ง 10 แห่ง จำนวน 113 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Sampling) และเทียบสัดส่วนตามเกณฑ์ของ Krejcie และ Morgan ส่วนผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการวิจัยเชิงคุณภาพ ได้แก่ กรรมการสถานศึกษา จำนวน 20 คน คัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .97 และแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการบริหารการสื่อสาร อยู่ในระดับ มาก ทุกแนวทาง แนวทางที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ช่องทางการสื่อสาร อันดับสองคือ เนื้อหาสารในการสื่อสาร อันดับสามคือ ระบบติดตามและประเมินผลการสื่อสาร อันดับสี่คือ การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสีย และอันดับสุดท้ายคือรูปแบบการนำเสนอข้อมูล ความเชื่อมั่นด้านความโปร่งใสในสถานศึกษา อยู่ในระดับ มาก ทุกด้าน ด้าน

ที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ การใช้งบประมาณ อันดับสองคือ การเปิดเผยข้อมูล อันดับสามคือ การป้องกันการทุจริต อันดับสี่คือ การปฏิบัติหน้าที่ อันดับห้าคือ การใช้ทรัพย์สินของสถานศึกษา อันดับหกคือ คุณภาพการดำเนินงาน อันดับเจ็ดคือ การใช้อำนาจ อันดับแปดคือ ประสิทธิภาพการสื่อสาร อันดับเก้าคือ การแก้ไขปัญหาการทุจริต และอันดับสุดท้ายคือ การปรับปรุงระบบการทำงาน

คำสำคัญ: การบริหารด้านการสื่อสาร; ความโปร่งใส; ความเชื่อมั่น; สถานศึกษา

Abstract

This research employed a mixed-methods design with the following objectives: (1) to study communication management guidelines; (2) to examine confidence in the transparency of the operations of educational institutions; and (3) to propose management guidelines for enhancing confidence in transparency in the educational institutions of the Christian Foundation for the Blind in Thailand under Royal Patronage. The quantitative sample consisted of 113 teachers and educational personnel from 10 educational institutions, selected by stratified sampling based on the Krejcie and Morgan sample size table. The qualitative key informants were 20 members of school committees, selected through purposive sampling. The research instruments were a five-point Likert-scale questionnaire with a reliability coefficient of .97 and a semi-structured interview form. The quantitative data were analyzed using frequency, percentage, mean, and standard deviation, while the qualitative data were analyzed using content analysis.

The findings revealed that communication management guidelines were rated at a high level in all aspects. The aspect with the highest mean was communication channels, followed by communication content, the monitoring and evaluation system, stakeholder participation, and, lastly, information presentation formats. Confidence in the transparency of the educational institutions was likewise rated at a high level in all areas. The area with the highest mean was budgeting, followed by information disclosure, corruption prevention, duty performance, the use of institutional assets, operational quality, the exercise of power, communication efficiency, the resolution of corruption cases and, lastly, the improvement of work systems.

Keywords: Communication Management; Transparency; Trust; Educational Institution

บทนำ

ในยุคปัจจุบัน สังคมไทยกำลังเผชิญความท้าทายด้านความเชื่อมั่นต่อองค์กรสาธารณกุศลและสถานศึกษาที่ดำเนินงานในลักษณะไม่แสวงหาผลกำไร โดยเฉพาะกรณีการใช้ทรัพย์สินเพื่อการกุศลอย่างไม่โปร่งใสซึ่งส่งผลกระทบต่อการตัดสินใจบริจาคและการระดมทุนเพื่อสาธารณประโยชน์

สถานศึกษาจึงถูกคาดหวังให้ดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาล โปร่งใส ตรวจสอบได้ และมีความรับผิดชอบต่อผู้มีส่วนได้เสียทุกภาคส่วน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2565) ประเด็น “ความเชื่อมั่นด้านความโปร่งใส” จึงเป็นตัวชี้วัดสำคัญของความน่าเชื่อถือและความยั่งยืนขององค์กร โดยเฉพาะองค์กรการศึกษาที่ให้บริการแก่กลุ่มผู้พิการซึ่งต้องได้รับความไว้วางใจจากสังคมในระดับสูง (UNESCO, 2023) ขณะเดียวกัน การสื่อสารองค์กรที่โปร่งใส ตรวจสอบได้ และเข้าถึงง่าย ถูกชี้ให้เห็นว่าเป็นกลไกสำคัญในการเสริมสร้างความไว้วางใจของผู้มีส่วนได้เสียทั้งภายในและภายนอกองค์กร (ธีรพงษ์ จิตต์สุข, 2566) สถานศึกษาในสังกัดมูลนิธิธรรมิกชนเพื่อคนตาบอดในประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ซึ่งเป็นองค์กรเอกชนไม่แสวงหากำไรที่มีภารกิจจัดการศึกษาสำหรับคนพิการทางการมองเห็นทั่วประเทศ ภายใต้ปรัชญา “ให้คนตาบอดได้เรียนรู้และใช้ชีวิตอย่างมีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์” จำนวน 10 แห่ง ต้องพึ่งพาการสนับสนุนจากภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ทั้งในรูปแบบทุนทรัพย์ สิ่งของ และบริการทางสังคม ซึ่งลักษณะการดำเนินงานขององค์กรไม่แสวงหากำไรดังกล่าวจำเป็นต้องอาศัยความโปร่งใสและความน่าเชื่อถือในการบริหารจัดการเพื่อสร้างความไว้วางใจจากผู้มีส่วนได้เสียและผู้สนับสนุนจากสังคม (Lopez, 2024) อย่างไรก็ตาม ปัญหาการสื่อสารองค์กรที่ขาดระบบและรูปแบบที่ชัดเจน อาจส่งผลให้ข้อมูลด้านการบริหาร การใช้ทรัพยากร และการตัดสินใจเชิงนโยบายไม่ถูกถ่ายทอดอย่างทั่วถึงไปยังผู้มีส่วนได้เสีย ซึ่งอาจกระทบต่อระดับความเชื่อมั่นและการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสียต่อองค์กร (Anderson & Johnson, 2022) อย่างไรก็ตาม จากการทบทวนบริบทการดำเนินงานยังพบช่องว่างด้านระบบและรูปแบบการสื่อสารที่มีทิศทางชัดเจน ส่งผลให้ข้อมูลด้านการบริหารจัดการและการใช้ทรัพยากรยังไม่ถูกสื่อสารอย่างทั่วถึง จึงสะท้อนให้เห็นช่องว่างขององค์ความรู้เกี่ยวกับแนวทางการบริหารการสื่อสารที่สามารถสร้างความเชื่อมั่นด้านความโปร่งใสได้ อย่างเป็นระบบและยั่งยืน

สถานศึกษาในสังกัดมูลนิธิธรรมิกชนเพื่อคนตาบอดในประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ซึ่งเป็นองค์กรเอกชนไม่แสวงหากำไรที่มีภารกิจจัดการศึกษาสำหรับคนพิการทางการมองเห็นทั่วประเทศ ภายใต้ปรัชญา “ให้คนตาบอดได้เรียนรู้และใช้ชีวิตอย่างมีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์” จำนวน 10 แห่ง ต้องพึ่งพาการสนับสนุนจากภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ทั้งในรูปแบบทุนทรัพย์ สิ่งของ และบริการทางสังคม อย่างไรก็ตาม ปัญหาการสื่อสารที่ขาดระบบและรูปแบบที่ชัดเจน ทำให้ข้อมูลด้านการบริหาร การใช้ทรัพยากร และการตัดสินใจเชิงนโยบายไม่ถูกถ่ายทอดอย่างทั่วถึงไปยังผู้มีส่วนได้เสีย ผู้วิจัยได้ตระหนักถึงความจำเป็นในการพัฒนาแนวทางการบริหารการสื่อสารที่สามารถตอบสนองต่อความคาดหวังของผู้มีส่วนได้เสีย และเสริมสร้างความเชื่อมั่นต่อองค์กรในระยะยาว การดำเนินการวิจัยใช้ระเบียบวิธีแบบผสมผสาน โดยประชากรคือครูและบุคลากรในสถานศึกษา จำนวน 10 โรงเรียน รวม 161 คน กลุ่มตัวอย่างเชิงปริมาณจำนวน 113 คน ได้จากการสุ่มแบบแบ่งชั้นและเทียบสัดส่วนตามเกณฑ์ของ Krejcie & Morgan (1970) และกลุ่มตัวอย่างเชิงคุณภาพคือกรรมการสถานศึกษาจำนวน 20 คน คัดเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือวิจัยประกอบด้วยแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

และแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา โดยกำหนดตัวแปรอิสระเป็นแนวทางการบริหารด้านการสื่อสาร 5 แนวทาง และตัวแปรตามเป็นความเชื่อมั่นด้านความโปร่งใสตามกรอบ ITA จำนวน 10 ด้าน

จากปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะเกี่ยวกับศึกษาแนวทางการบริหารการสื่อสารในสถานศึกษา สังกัดมูลนิธิธรรมิกชนเพื่อคนตาบอดในประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ระดับความเชื่อมั่นด้านความโปร่งใสของผู้มีส่วนได้เสีย และแนวทางการบริหารเพื่อพัฒนาความเชื่อมั่นใน 3 ประเด็น ได้แก่ ด้านการปฏิบัติหน้าที่ ด้านการใช้อำนาจหน้าที่ และด้านการแก้ไขปัญหาการทุจริต โดยมุ่งเสนอข้อค้นพบเชิงประจักษ์ที่สามารถใช้เป็นแนวทางกำหนดนโยบายและพัฒนาระบบการสื่อสารองค์กรของสถานศึกษาให้มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ และยั่งยืน อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการบริหารจัดการสถานศึกษาและการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนตาบอดในระยะยาว

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารด้านการสื่อสารในสถานศึกษา สังกัดมูลนิธิธรรมิกชนเพื่อคนตาบอดในประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์
2. เพื่อศึกษาความเชื่อมั่นด้านความโปร่งใสในการดำเนินงานของสถานศึกษา สังกัดมูลนิธิธรรมิกชนเพื่อคนตาบอดในประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์
3. เพื่อเสนอแนวทางการบริหารเพื่อสร้างความเชื่อมั่นด้านความโปร่งใสในสถานศึกษา สังกัดมูลนิธิธรรมิกชนเพื่อคนตาบอดในประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

การทบทวนวรรณกรรม

1. การสื่อสารองค์กรและแนวทางการสื่อสารในสถานศึกษา

การสื่อสารองค์กรได้พัฒนาจากการถ่ายทอดข้อมูลทางเดียวไปสู่กระบวนการสร้างความสัมพันธ์เชิงยุทธศาสตร์กับผู้มีส่วนได้เสีย งานของ Ma'sum และ Purnomo (2024) ในบริบทโรงเรียนเอกชนอินโดนีเซียพบว่าการใช้แนวทางการสื่อสารเชิงรุกที่เปิดเผยข้อมูลโครงสร้างค่าใช้จ่าย และสร้างช่องทางสื่อสารสองทางผ่านสื่อออนไลน์ช่วยลดความตึงเครียดและเพิ่มความเชื่อมั่นของผู้ปกครอง สอดคล้องกับการทบทวนอย่างเป็นระบบของ Rachman et al. (2024) ที่ยืนยันว่าแนวทางการสื่อสารที่มีโครงสร้างชัดเจนและใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสนับสนุนนำไปสู่การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น

ในบริบทประเทศกำลังพัฒนา Kuteli (2025) และ Cutillas (2025) พบว่าแนวทางการสื่อสารแบบผสมผสานที่เหมาะสมกับบริบทท้องถิ่นมีบทบาทสำคัญต่อการสร้างความเชื่อมั่น โดยเฉพาะการผสมผสานระหว่างช่องทางดิจิทัลและการพบปะโดยตรง ในประเทศไทย ญัฐภัทร จินาสุข และทวีศิลป์

กุลนภาดล (2567) เสนอว่าการสื่อสารตามกรอบ ITA ต้องอาศัยบทบาทผู้นำเชิงแบบอย่าง การวางแผนตามตัวชี้วัด และการสร้างวัฒนธรรมองค์กรต่อต้านการทุจริต

2. ความโปร่งใสขององค์กรและการประเมิน ITA

ความโปร่งใสถือเป็นหัวใจสำคัญของธรรมาภิบาลสมัยใหม่ Stranzl, Ruppel และ Einwiller (2021) พบว่าการรับรู้ความโปร่งใสในการสื่อสารขององค์กรมีอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมผ่านความไว้วางใจต่อการมีส่วนร่วมของพนักงาน สอดคล้องกับ Narvekar และ Sharma (2024) ที่ยืนยันความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างการสื่อสารที่โปร่งใสกับความพึงพอใจและความตั้งใจคงอยู่ในองค์กร

ในบริบทการศึกษาไทย Wongsirasawat และ Saenon (2023) และแววดี กากแก้ว และบุญพลอด (2567) ชี้ให้เห็นว่าการส่งเสริม ITA ต้องอาศัยการกำหนดกระบวนการบริหารที่ชัดเจนและการสื่อสารสร้างการรับรู้อย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการเปิดเผยข้อมูลงบประมาณ การใช้ทรัพยากร และมาตรการป้องกันทุจริต งานของ Thanavuth et al. (2025) พัฒนารูปแบบสมการโครงสร้างที่แสดงให้เห็นว่าภาวะผู้นำ ความชัดเจนของนโยบาย และสมรรถนะองค์กรเป็นตัวแปรสำคัญต่อความสำเร็จของ ITA

3. ความเชื่อมั่นของผู้มีส่วนได้เสีย

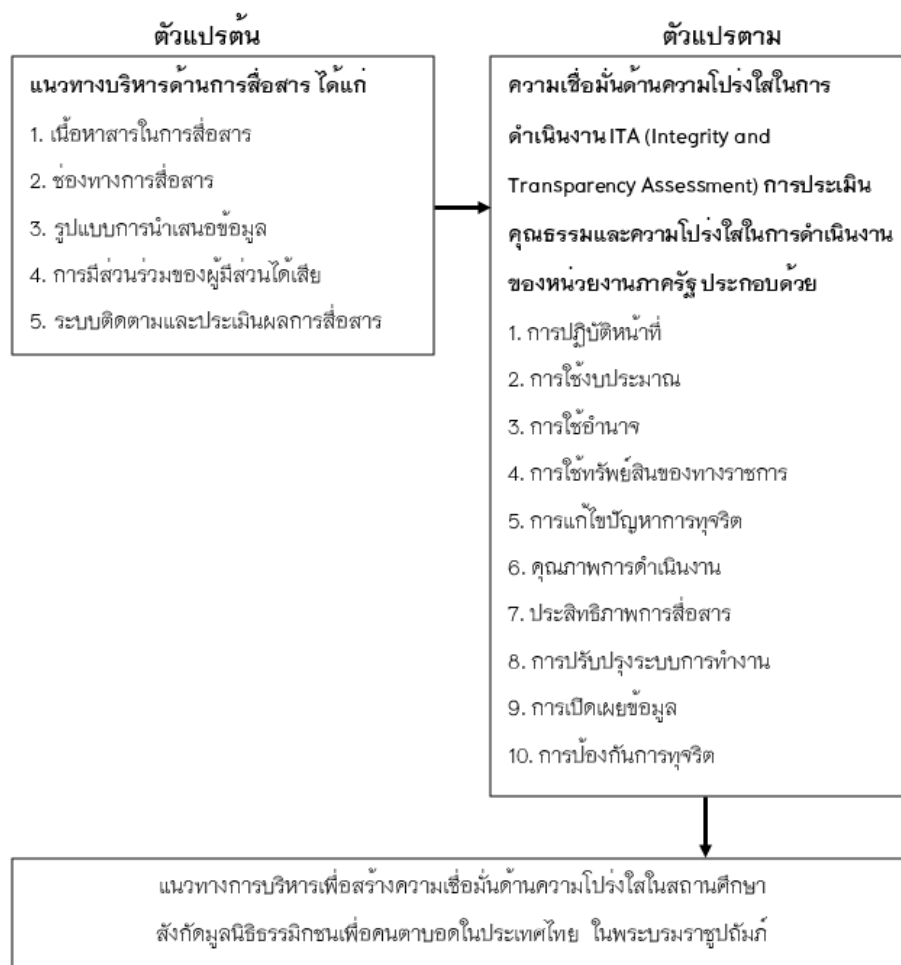
ตาม Stakeholder Theory ของ Freeman (1984) ความเชื่อมั่นเป็นผลลัพธ์ของการรับรู้ถึงความสามารถ ความเมตตา และความซื่อสัตย์ขององค์กร Alzahrani et al. (2023) พบว่าความไว้วางใจขึ้นอยู่กับความโปร่งใสในการจัดการข้อมูลและการให้ผู้มีส่วนได้เสียมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ งานของ Osorio-Saez et al. (2021) ยืนยันว่าระบบสื่อสารที่มีโครงสร้างชัดเจนและใช้งานง่ายเพิ่มการมีส่วนร่วมและความเชื่อมั่นของผู้ปกครอง

ในประเทศไทย กุลนิตา ธาณิโต สุภาภรณ์ ศรีดี และกานต์ บุญศิริ (2567) และทัณณัฐ ปริณณิลสิทธิ์ (2567) ชี้ให้เห็นว่าการสื่อสารที่เน้นการมีส่วนร่วม ใช้ช่องทางหลากหลาย และอธิบายเหตุผลอย่างโปร่งใสเพิ่มการรับรู้และความเชื่อมั่นของผู้มีส่วนได้เสีย งานวิจัยเกี่ยวกับการรับรู้ความโปร่งใสในมหาวิทยาลัยและหน่วยงานสาธารณสุขพบว่าการสื่อสารภายในที่เปิดกว้างและการเปิดโอกาสให้สะท้อนความคิดเห็นเป็นตัวแปรสำคัญต่อการรับรู้คุณธรรมและความโปร่งใส

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน โดยผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยจากการสังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการสื่อสารองค์กรและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสถานศึกษา ซึ่งแนวคิดการสื่อสารองค์กรชี้ให้เห็นว่าการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพสามารถส่งเสริมความเข้าใจร่วม ความโปร่งใส และความไว้วางใจของผู้มีส่วนได้เสียต่อองค์กร (Goldhaber, 1993; Anderson & Johnson, 2022) ขณะเดียวกัน แนวคิดด้านธรรมาภิบาลและความโปร่งใสขององค์กรระบุว่าการเปิดเผยข้อมูล การมีส่วนร่วม และความรับผิดชอบต่อสาธารณะเป็น

ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความเชื่อมั่นของผู้มีส่วนได้เสีย (UNDP, 1997; Stranzl, Ruppel, & Einwiller, 2021) จากการสังเคราะห์แนวคิดดังกล่าว ผู้วิจัยจึงกำหนดตัวแปรต้นเป็น แนวทางการบริหารด้านการสื่อสาร 6 แนวทาง และตัวแปรตามเป็น ความเชื่อมั่นด้านความโปร่งใสในการดำเนินงานของสถานศึกษาตามกรอบการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส (Integrity and Transparency Assessment: ITA) จำนวน 10 ด้าน ซึ่งเป็นกรอบการประเมินมาตรฐานด้านความโปร่งใสของหน่วยงานที่กำหนดโดยสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช., 2566) โดยมีรายละเอียดดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยแบบพหุสาสนวิธี เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารเพื่อสร้างความเชื่อมั่นด้านความโปร่งใสในสถานศึกษา สังกัดมูลนิธิการนิศธรรมิกชนเพื่อคนตาบอดในประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ พื้นที่วิจัย คือ สถานศึกษาในสังกัดมูลนิธิการนิศธรรมิกชนเพื่อคนตาบอดในประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ จำนวน 10 โรงเรียน ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูและบุคลากรทางการศึกษา

สายงานวิชาการและสายงานปฏิบัติการ จำนวน 113 คน ได้จากการสุ่มแบบแบ่งชั้นและเทียบสัดส่วนตามเกณฑ์ของ Krejcie & Morgan (1970) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นจากการศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางการบริหารด้านการสื่อสาร และตอนที่ 3 ความเชื่อมั่นด้านความโปร่งใสในสถานศึกษา โดยแนวทางการบริหารด้านการสื่อสารแบ่งออกเป็น 5 แนวทาง ได้แก่ 1.เนื้อหาสาระในการสื่อสาร 2.ช่องทางการสื่อสาร 3.รูปแบบการนำเสนอข้อมูล 4.การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสีย และ 5.ระบบติดตามและประเมินผลการสื่อสาร ส่วนความเชื่อมั่นด้านความโปร่งใสพิจารณาตามองค์ประกอบ 10 ด้าน ได้แก่ 1.การปฏิบัติหน้าที่ 2.การใช้งบประมาณ 3.การใช้อำนาจ 4.การใช้ทรัพย์สินของทางราชการ 5.การแก้ไขปัญหาการทุจริต 6.คุณภาพการดำเนินงาน 7.ประสิทธิภาพการสื่อสาร 8.การปรับปรุงระบบการทำงาน 9.การเปิดเผยข้อมูล 10.การป้องกันการทุจริต แบบสอบถามมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ฉบับที่ 2 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ กรรมการสถานศึกษา จำนวน 20 คน ซึ่งคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เนื่องจากเป็นผู้ที่มีบทบาทเกี่ยวข้องกับการกำกับ ดูแล และมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการของสถานศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างเกี่ยวกับแนวทางการบริหารด้านการสื่อสารและความเชื่อมั่นด้านความโปร่งใสในการดำเนินงานของสถานศึกษา โดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content Analysis) ผ่านกระบวนการจัดหมวดหมู่ข้อมูล การค้นหารูปแบบ และการตีความความหมายตามกรอบแนวคิดของงานวิจัย

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยในส่วนของข้อมูลเชิงปริมาณ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ระดับแนวทางการบริหารด้านการสื่อสารและระดับความเชื่อมั่นด้านความโปร่งใสในการดำเนินงานของสถานศึกษา โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่อนำเสนอระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม ทั้งในภาพรวมและรายด้าน สำหรับผลการวิเคราะห์ระดับแนวทางการบริหารด้านการสื่อสารในสถานศึกษา สังกัดมูลนิธิธรรมิกชนเพื่อคนตาบอดในประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ สามารถแสดงรายละเอียดได้ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับแนวทางการบริหารการสื่อสารโดยรวม

แนวทางการบริหารการสื่อสาร	$\bar{x}$	SD	ระดับ	อันดับ
เนื้อหาสาระในการสื่อสาร	4.10	0.60	มาก	2
ช่องทางการสื่อสาร	4.10	0.64	มาก	1

แนวทางการบริหารการสื่อสาร	$\bar{X}$	SD	ระดับ	อันดับ
รูปแบบการนำเสนอข้อมูล	4.04	0.64	มาก	5
การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสีย	4.05	0.64	มาก	4
ระบบติดตามและประเมินผลการสื่อสาร	4.05	0.68	มาก	3
รวม	4.07	0.58	มาก	

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่า แนวทางการบริหารการสื่อสาร ภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.07$, $SD = 0.58$) โดยในรายแนวทาง แนวทางที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ช่องทางการสื่อสาร อยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.10$, $SD = 0.64$) อันดับสองคือ เนื้อหาสารในการสื่อสาร อยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.10$, $SD = 0.60$) อันดับสามคือ ระบบติดตามและประเมินผลการสื่อสาร อยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.05$, $SD = 0.68$) อันดับสี่คือ การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสีย อยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.05$, $SD = 0.64$) และอันดับสุดท้ายคือ รูปแบบการนำเสนอข้อมูล อยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.04$, $SD = 0.64$)

วัตถุประสงค์ที่ 1. ผลการวิจัยพบว่า ระดับแนวทางการบริหารการสื่อสารในสถานศึกษา สังกัดมูลนิธิธรรมิกชนเพื่อคนตาบอดในประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ภาพรวมอยู่ในระดับ มาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายแนวทาง แนวทางที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ช่องทางการสื่อสาร อันดับสองคือ เนื้อหาสารในการสื่อสาร อันดับสามคือ ระบบติดตามและประเมินผลการสื่อสาร อันดับสี่คือ การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสีย และอันดับสุดท้ายคือ รูปแบบการนำเสนอข้อมูล ตามลำดับ

วัตถุประสงค์ที่ 2. ผลการวิจัยพบว่า ระดับความเชื่อมั่นด้านความโปร่งใสในสถานศึกษา (ITA) สังกัดมูลนิธิธรรมิกชนเพื่อคนตาบอดในประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ภาพรวมอยู่ในระดับ มาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ การใช้งบประมาณ อันดับสองคือ การเปิดเผยข้อมูล อันดับสามคือ การป้องกันการทุจริต อันดับสี่คือ การปฏิบัติหน้าที่ อันดับห้าคือ การใช้ทรัพย์สินของสถานศึกษา อันดับหกคือ คุณภาพการดำเนินงาน อันดับเจ็ดคือ การใช้อำนาจ อันดับแปดคือ ประสิทธิภาพการสื่อสาร อันดับเก้าคือ การแก้ไขปัญหาการทุจริต และอันดับสุดท้ายคือ การปรับปรุงระบบการทำงาน ตามลำดับ

วัตถุประสงค์ที่ 3. ผลการวิจัยพบว่าข้อเสนอแนวทางการบริหารเพื่อสร้างความเชื่อมั่นด้านความโปร่งใสในสถานศึกษา สังกัดมูลนิธิธรรมิกชนเพื่อคนตาบอดในประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ จากการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณและการสัมภาษณ์เชิงลึกกรรมการสถานศึกษา พบข้อเสนอแนวทางในประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ 3 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการปฏิบัติงาน

สถานะปัจจุบัน ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทเป็นแบบอย่างด้านคุณธรรมและจริยธรรม โดยสื่อสารนโยบายด้านความโปร่งใสอย่างชัดเจนและต่อเนื่องผ่านช่องทางที่หลากหลายทั้งออฟไลน์และ

ออนไลน์ เนื้อหามุ่งเน้นหลักธรรมาภิบาล คุณธรรม จริยธรรม และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ส่งผลให้ผู้มีส่วนได้เสียเกิดความเข้าใจร่วมและยอมรับแนวทางการดำเนินงาน ผู้บริหารสื่อสารเชิงจริยธรรมผ่านการปฏิบัติจริง การเสริมแรงเชิงบวก และการยกย่องบุคลากรที่เป็นแบบอย่างที่ดี ข้อเสนอแนะพัฒนาการสื่อสารจากการบรรยายไปสู่การสื่อสารเชิงข้อมูลที่ตรวจสอบได้ โดยจัดทำระบบแสดงผลข้อมูลด้านคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลในรูปแบบระบบสารสนเทศหรือรายงานสรุปผลที่เผยแพร่ต่อสาธารณะสม่ำเสมอ ส่งเสริมการสื่อสารแบบสองทางเพื่อเพิ่มการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสีย

2. ด้านการใช้อำนาจหน้าที่

สถานะปัจจุบัน การใช้อำนาจหน้าที่ของผู้บริหารตรวจสอบได้และไม่เอื้อประโยชน์ส่วนตน สถานศึกษาเปิดโอกาสให้คณะกรรมการมีบทบาทในกระบวนการบริหารงานสำคัญ เช่น การกำหนดราคากลาง การตรวจรับพัสดุ การติดตามประเมินผล ผู้บริหารดำเนินงานภายใต้กรอบระเบียบอย่างเคร่งครัด มีการสื่อสารขั้นตอนการบริหารงานบุคคลและทรัพยากรอย่างชัดเจน พร้อมจัดทำเอกสารที่ตรวจสอบย้อนหลังได้ ข้อเสนอแนะ พัฒนาระบบสารสนเทศและช่องทางการสื่อสารที่เอื้อต่อการเข้าถึงข้อมูลของคณะกรรมการอย่างครอบคลุมและทันที่ เช่น ระบบสืบค้นข้อมูลงบประมาณ เสริมสร้างความเข้มแข็งของกลไกกำกับติดตามโดยเพิ่มสัดส่วนกรรมการที่เป็นอิสระหรือบุคคลภายนอก เพื่อเพิ่มความเป็นกลางในการตรวจสอบ

3. ด้านการแก้ไขปัญหาการทุจริต

สถานะปัจจุบัน สถานศึกษามีกลไกและช่องทางแจ้งเบาะแสการทุจริตที่ผู้มีส่วนได้เสียสามารถใช้ได้โดยไม่เกรงกลัว จัดให้มีช่องทางทั้งออฟไลน์และออนไลน์ เช่น ตู้รับเรื่องร้องเรียน อีเมลองค์กร และระบบติดตามสถานะอย่างเป็นขั้นตอน คณะกรรมการมีส่วนร่วมตั้งแต่การรับเรื่อง คัดกรอง ไกล่เกลี่ย และติดตามผลอย่างต่อเนื่อง รวมถึงสื่อสารเชิงรุกกับผู้ปกครองและชุมชนเพื่อสร้างความเชื่อมั่น ข้อเสนอแนะ พัฒนาระบบรับแจ้งเบาะแสให้น่าเชื่อถือและปลอดภัยโดยนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ เช่น ระบบแจ้งเบาะแสด้านเว็บไซต์ที่กำหนดสิทธิการเข้าถึงชัดเจน จัดระบบคัดกรองเบื้องต้นที่มีประสิทธิภาพเพื่อป้องกันการร้องเรียนโดยไม่สุจริต และเพิ่มประสิทธิผลของกลไกป้องกันแก้ไขปัญหาอย่างยั่งยืน

อภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า แนวทางการบริหารการสื่อสารในสถานศึกษา สังกัดมูลนิธิธรรมิกชนเพื่อคนตาบอดในประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าสถานศึกษามีการจัดการกระบวนการสื่อสารอย่างเป็นระบบ มีความชัดเจน โปร่งใส และเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้เสียเข้าถึงข้อมูลได้อย่างเหมาะสม สะท้อนความตระหนักของผู้บริหารในการใช้การสื่อสารเป็นกลไกสร้างความน่าเชื่อถือ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการสื่อสารองค์กรของ

Goldhaber (1993) ท่อธิบายว่าการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพช่วยถ่ายทอดข้อมูล นโยบาย และผลการดำเนินงานอย่างถูกต้อง ลดความคลุมเครือ และเสริมสร้างความไว้วางใจ และสอดคล้องกับแนวคิดการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของ UNDP (1997) ที่เน้นความโปร่งใส การมีส่วนร่วม และความรับผิดชอบ เมื่อพิจารณารายแนวทางพบว่า

1. เนื้อหาสารในการสื่อสาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก แสดงการจัดการเนื้อหาที่เน้นความถูกต้อง ชัดเจน และน่าเชื่อถือ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการสื่อสารเพื่อความโปร่งใสในการบริหารองค์การการศึกษา (สุวิวัฒน์ บัวศรีแก้ว และสาโรจน์ เพ้าวางศากุล, 2568) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ "สถานศึกษาเผยแพร่ข้อมูลที่สามารถตรวจสอบแหล่งที่มาและความถูกต้องได้อย่างชัดเจน" อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานของ Wongsirasawat และ Saenon (2023) อันดับสองคือ "สถานศึกษาสื่อสารข้อมูลที่มีความถูกต้อง ครบคลุม และตรงตามข้อเท็จจริง" อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับแนวคิดคุณภาพสารในการสื่อสารองค์กร ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ "สถานศึกษาสื่อสารข้อมูลสำคัญได้อย่างรวดเร็ว เหมาะสมกับสถานการณ์และบริบท" แสดงช่องว่างในการพัฒนาความรวดเร็วของการสื่อสาร สอดคล้องกับ Rachman et al. (2024)

2. ช่องทางการสื่อสาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก แสดงการเลือกใช้ช่องทางเหมาะสมและหลากหลาย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการเลือกใช้ช่องทางที่เหมาะสมกับข้อมูลและกลุ่มเป้าหมาย (สุวิวัฒน์ บัวศรีแก้ว และสาโรจน์ เพ้าวางศากุล, 2568) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ "สถานศึกษามีการสื่อสารผลการดำเนินงานผ่านรายงานประจำปีหรือรายงานงบประมาณ" อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับแนวคิดการรายงานผลผ่านเอกสารทางการเป็นกลไกสร้างความโปร่งใส (Wongsirasawat และ Saenon, 2023) อันดับสองคือ "สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้เสียสื่อสารแบบเผชิญหน้าเพื่อความเข้าใจร่วมกัน" อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับแนวคิดการเปิดพื้นที่การสื่อสารแบบเผชิญหน้าเสริมสร้างความไว้วางใจ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ "สถานศึกษาใช้ช่องทางออนไลน์และช่องทางเอกสารในการสื่อสารข้อมูลได้" แสดงการใช้ช่องทางหลากหลาย สอดคล้องกับ Rachman et al. (2024)

3. รูปแบบการนำเสนอข้อมูล โดยรวมอยู่ในระดับมาก แสดงการเลือกรูปแบบเหมาะสมให้ผู้มีส่วนได้เสียเข้าใจได้ชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดรูปแบบการนำเสนอที่เหมาะสม ชัดเจน และเข้าใจง่าย (สุวิวัฒน์ บัวศรีแก้ว และสาโรจน์ เพ้าวางศากุล, 2568) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ "สถานศึกษาจัดทำรายงานสรุปการดำเนินงานเพื่อเผยแพร่" อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับแนวคิดการจัดทำรายงานสรุปผลช่วยให้ผู้มีส่วนได้เสียติดตามตรวจสอบได้ชัดเจน (Wongsirasawat และ Saenon, 2023) อันดับสองคือ "สถานศึกษานำเสนอข้อมูลผ่านวิดีโอเพื่อสื่อสารนโยบายและการดำเนินงาน" อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับแนวคิดการใช้สื่อหลากหลายเพิ่มประสิทธิภาพการสื่อสาร (Rachman et al., 2024) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ "สถานศึกษามีการ

นำเสนอข้อมูลด้วยอินโฟกราฟิกหรือแผนภูมิ" แสดงการใช้รูปแบบเชิงภาพช่วยสรุปข้อมูลซับซ้อนให้เข้าใจง่าย

4. การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสีย โดยรวมอยู่ในระดับมาก แสดงการเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น เสนอแนะ และตรวจสอบ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการมีส่วนร่วมเป็นกลไกสร้างความเชื่อมั่นและความโปร่งใส (สุภิวัฒน์ บัวศรีแก้ว และสาโรจน์ เผ่าวงศ์กุล, 2568) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ "สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้เสียแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และข้อร้องเรียนอย่างจริงจัง" อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับแนวคิดการเปิดพื้นที่มีส่วนร่วมช่วยลดช่องว่างและสร้างความเชื่อมั่น อันดับสองคือ "สถานศึกษามีช่องทางการร้องเรียนเพื่อการใช้สิทธิของผู้มีส่วนได้เสีย" อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับแนวคิดการมีช่องทางการร้องเรียนชัดเจนเป็นองค์ประกอบของการบริหารโปร่งใส (Wongsirasawat และ Saenon, 2023) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ "สถานศึกษาดำเนินการปิดงานข้อร้องเรียนอย่างเป็นระบบและตรวจสอบได้" แสดงการจัดการข้อร้องเรียนเป็นขั้นตอนและติดตามผลได้

5. ระบบติดตามและประเมินผลการสื่อสาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก แสดงการตรวจสอบติดตาม และประเมินผลอย่างเป็นระบบ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการติดตามประเมินผลเป็นองค์ประกอบของการบริหารโปร่งใส (สุภิวัฒน์ บัวศรีแก้ว และสาโรจน์ เผ่าวงศ์กุล, 2568) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ "สถานศึกษามีการประเมินการรับรู้ข้อมูลและความพึงพอใจต่อการสื่อสารของผู้มีส่วนได้เสีย" อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับแนวคิดการประเมินการรับรู้และความพึงพอใจสะท้อนคุณภาพการสื่อสาร อันดับสองคือ "สถานศึกษามีการประเมินระดับความเชื่อมั่นต่อความโปร่งใสในการดำเนินงาน" อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับแนวคิดการประเมินความเชื่อมั่นเป็นเครื่องมือสะท้อนผลลัพธ์การบริหารตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใส (Wongsirasawat และ Saenon, 2023) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ "สถานศึกษาใช้ผลการประเมินด้านการสื่อสารไปปรับปรุงและพัฒนา" แสดงการนำผลประเมินมาพัฒนาระบบอย่างต่อเนื่อง

วัตถุประสงค์ที่ 2. ผลการวิจัยพบว่า ความเชื่อมั่นด้านความโปร่งใสในสถานศึกษา (ITA) สังกัดมูลนิธิธรรมิกชนเพื่อคนตาบอดในประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

2. ความเชื่อมั่นด้านความโปร่งใสในสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก แสดงระบบบริหารที่ยึดหลักคุณธรรม ความโปร่งใส และความรับผิดชอบต่อสาธารณะอย่างเป็นรูปธรรม มีการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาล มีบทบาทหน้าที่ชัดเจน เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้เสียรับรู้ ตรวจสอบ และติดตามผลได้ สอดคล้องกับแนวคิดการบริหารตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใส (สุภิวัฒน์ บัวศรีแก้ว และสาโรจน์ เผ่าวงศ์กุล, 2568) และกรอบ ITA (Wongsirasawat และ Saenon, 2023) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า

1. ด้านการปฏิบัติหน้าที่ โดยรวมอยู่ในระดับมาก แสดงการดำเนินงานที่ยึดหลักระเบียบกฎหมาย และมาตรฐาน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการปฏิบัติหน้าที่ตามกรอบกฎหมายเป็นรากฐานของ

การบริหารที่ยึดหลักคุณธรรมและความโปร่งใส (สุกิจวัฒน์ บัวศรีแก้ว และสาโรจน์ เพ่่วงศากุล, 2568) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ "การปฏิบัติงานของบุคลากรเป็นไปตามระเบียบกฎหมาย และมาตรฐาน" อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับแนวคิดการยึดถือกฎหมายช่วยลดความเสี่ยงการทุจริต (Wongsirasawat และ Saenon, 2023) อันดับสองคือ "บุคลากรปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เป็นธรรม และไม่เลือกปฏิบัติ" อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับแนวคิดความซื่อสัตย์สุจริต ส่งผลต่อความเชื่อมั่นของผู้มีส่วนได้เสีย ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ "ผู้บริหารเป็นแบบอย่างที่ดีด้านคุณธรรมและจริยธรรมในการปฏิบัติหน้าที่" แสดงประเด็นที่สามารถพัฒนาเพิ่มเติม สอดคล้องกับแนวคิดบทบาทผู้บริหารในฐานะผู้นำทางคุณธรรมกำหนดวัฒนธรรมองค์กร (ปาริชาติ นวลวิจิตร, 2566)

2. ด้านการใช้งบประมาณ โดยรวมอยู่ในระดับมาก แสดงการบริหารงบประมาณที่โปร่งใสคุ้มค่า และตรวจสอบได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการใช้งบประมาณอย่างมีระบบเป็นรากฐานของการบริหารที่ยึดหลักคุณธรรมและความโปร่งใส (สุกิจวัฒน์ บัวศรีแก้ว และสาโรจน์ เพ่่วงศากุล, 2568) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ "งบประมาณถูกใช้ไปตามวัตถุประสงค์และแผนงาน" อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับแนวคิดการใช้งบประมาณตามแผนเป็นกลไกป้องกันการใช้ทรัพยากรไม่เหมาะสม (Wongsirasawat และ Saenon, 2023) อันดับสองคือ "การใช้งบประมาณมีความโปร่งใส เปิดเผย และตรวจสอบได้" อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับแนวคิดการเปิดเผยข้อมูลงบประมาณเป็นองค์ประกอบของการบริหารโปร่งใส ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ "ผู้มีส่วนได้เสียสามารถเข้าถึงและตรวจสอบข้อมูลการใช้งบประมาณได้" แสดงประเด็นที่สามารถพัฒนาการเข้าถึงข้อมูล สอดคล้องกับแนวคิดการเปิดโอกาสให้ตรวจสอบงบประมาณได้สะดวกเป็นเงื่อนไขสร้างความเชื่อมั่น (Wongsirasawat และ Saenon, 2023)

3. ด้านการใช้อำนาจ โดยรวมอยู่ในระดับมาก แสดงการใช้อำนาจที่เหมาะสม โปร่งใส และตรวจสอบได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการใช้อำนาจต้องยึดหลักธรรมาภิบาลและคำนึงถึงผลกระทบต่อผู้มีส่วนได้เสีย (ปาริชาติ นวลวิจิตร, 2566) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ "การตัดสินใจของผู้บริหารมีเหตุผล โปร่งใส และคำนึงถึงผลกระทบต่อทุกฝ่าย" อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับแนวคิดการตัดสินใจอย่างมีเหตุผลและโปร่งใสเป็นหัวใจของการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล อันดับสองคือ "ผู้บริหารใช้อำนาจหน้าที่ตามหลักธรรมาภิบาลอย่างเหมาะสม" อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับแนวคิดการใช้อำนาจตามหลักธรรมาภิบาลช่วยลดความเสี่ยงการทุจริต (สุกิจวัฒน์ บัวศรีแก้ว และสาโรจน์ เพ่่วงศากุล, 2568) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ "การใช้อำนาจตรวจสอบได้และไม่เอื้อประโยชน์ส่วนตน" แสดงความชัดเจนด้านกลไกตรวจสอบยังพัฒนาได้ สอดคล้องกับแนวคิดการมีระบบตรวจสอบการใช้อำนาจชัดเจนเป็นองค์ประกอบของการบริหารโปร่งใส (Wongsirasawat และ Saenon, 2023)

4. ด้านการใช้ทรัพย์สินของสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก แสดงการบริหารทรัพย์สินที่ยึดหลักความโปร่งใส คุ่มค่า และรับผิดชอบ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการบริหารทรัพย์สินภาครัฐต้องมุ่งประโยชน์ส่วนรวมและตรวจสอบได้ (สุวิวัฒน์ บัวศรีแก้ว และสาโรจน์ เผ่าวงศากุล, 2568) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ "ทรัพย์สินถูกใช้เพื่อประโยชน์ส่วนรวมและการกิจขององค์กร" อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับแนวคิดการใช้ทรัพย์สินเพื่อประโยชน์สาธารณะเป็นหัวใจของการบริหารที่ยึดหลักคุณธรรม (Wongsirasawat และ Saenon, 2023) อันดับสองคือ "การใช้ทรัพย์สินมีความโปร่งใสและตรวจสอบได้" อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับแนวคิดการเปิดเผยข้อมูลและตรวจสอบการใช้ทรัพย์สินป้องกันการทุจริต ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ "สถานศึกษามีระบบควบคุม ดูแล และบำรุงรักษาทรัพย์สินอย่างเหมาะสม" แสดงการจัดการทรัพย์สินอย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับแนวคิดการมีระบบควบคุมและบำรุงรักษาเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและโปร่งใส

5. ด้านการแก้ไขปัญหาการทุจริต โดยรวมอยู่ในระดับมาก แสดงการจัดการปัญหาการทุจริตอย่างเป็นระบบ ชัดเจน และยึดหลักความเป็นธรรม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการมีมาตรการและกระบวนการแก้ไขปัญหาการทุจริตที่ชัดเจนเป็นองค์ประกอบของการบริหารตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใส (สุวิวัฒน์ บัวศรีแก้ว และสาโรจน์ เผ่าวงศากุล, 2568) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ "สถานศึกษามีกระบวนการจัดการเมื่อพบการทุจริตโดยตรงไปตรงมาและเป็นธรรม" อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับแนวคิดการจัดการปัญหาการทุจริตอย่างโปร่งใสและเป็นธรรมสร้างความเชื่อมั่น (Wongsirasawat และ Saenon, 2023) อันดับสองคือ "สถานศึกษามีนโยบายและมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตที่ชัดเจน" อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับแนวคิดการมีนโยบายป้องกันการทุจริตชัดเจนเป็นกลไกลดความเสี่ยง ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ "ผู้มีส่วนได้เสียสามารถแจ้งเบาะแสได้โดยไม่เกรงกลัวผลกระทบ" แสดงความเชื่อมั่นด้านความปลอดภัยและการคุ้มครองผู้แจ้งยังพัฒนาได้ สอดคล้องกับแนวคิดการสร้าง ความมั่นใจให้ผู้แจ้งเบาะแสเป็นเงื่อนไขของการป้องกันแก้ไขการทุจริตอย่างมีประสิทธิภาพ (Wongsirasawat และ Saenon, 2023)

6. ด้านคุณภาพการดำเนินงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก แสดงการดำเนินงานที่ตอบสนองความคาดหวังของผู้มีส่วนได้เสีย สอดคล้องกับเป้าหมายและแผนพัฒนา ดำเนินงานตามมาตรฐานและสร้างความเชื่อมั่น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดคุณภาพการดำเนินงานเป็นหลักฐานเชิงประจักษ์สะท้อนความสามารถและประสิทธิผลของระบบบริหาร เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ "ผลการดำเนินงานสอดคล้องกับเป้าหมายและแผนพัฒนาที่วางไว้" อยู่ในระดับมาก แสดงการบริหารที่เป็นระบบและขับเคลื่อนสู่เป้าหมายชัดเจน อันดับสองคือ "การดำเนินงานมีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด" อยู่ในระดับมาก แสดงการรักษามาตรฐานอย่างสม่ำเสมอ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ "ผู้มีส่วนได้เสียมีความเชื่อมั่นในผลการดำเนินงาน" แสดงผลการดำเนินงานที่มีคุณภาพส่งผล

ให้เกิดความเชื่อมั่น สอดคล้องกับแนวคิดความเชื่อมั่นเป็นผลลัพธ์จากการรับรู้ความสามารถ ความสม่ำเสมอ และคุณภาพการดำเนินงาน

7. ด้านประสิทธิภาพการสื่อสาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก แสดงการถ่ายทอดข้อมูล ข่าวสาร นโยบาย และผลการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นองค์ประกอบสำคัญในการสร้างความเข้าใจ ร่วม ลดความคลาดเคลื่อน และเสริมสร้างความเชื่อมั่น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดประสิทธิภาพการสื่อสารเป็นกลไกให้การบริหารเป็นไปอย่างราบรื่น โปร่งใส และตอบสนองความคาดหวัง เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ "การสื่อสารมีความชัดเจน เข้าใจง่าย และลดความเข้าใจผิด" อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับแนวคิดการสื่อสารที่ชัดเจนและเข้าใจง่ายเป็นหัวใจของการบริหารที่มีประสิทธิภาพ อันดับสองคือ "ข้อมูลที่เผยแพร่มีความถูกต้องและน่าเชื่อถือ" อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับแนวคิดความถูกต้องและน่าเชื่อถือของข้อมูลเป็นเงื่อนไขพื้นฐานของการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ "ผู้มีส่วนได้เสียรับรู้ข้อมูลข่าวสารอย่างทั่วถึง" แสดงความสามารถกระจายข้อมูลในวงกว้าง ซึ่งต้องพัฒนาระบบและช่องทางอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับแนวคิดการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพต้องครอบคลุมและเข้าถึงผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่ม

8. ด้านการปรับปรุงระบบการทำงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก แสดงการพัฒนาและปรับปรุงกระบวนการทำงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทที่เปลี่ยนแปลงและตอบสนองความต้องการของผู้มีส่วนได้เสีย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการปรับปรุงระบบอย่างต่อเนื่องเป็นองค์ประกอบของการบริหารที่มีคุณภาพและเสริมสร้างความโปร่งใสและความเชื่อมั่น เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ "ระบบการทำงานมีการปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง" อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับแนวคิดการพัฒนากระบวนการอย่างต่อเนื่องเพิ่มประสิทธิภาพและส่งเสริมการดำเนินงานที่มีมาตรฐาน อันดับสองคือ "สถานศึกษานำข้อเสนอแนะจากผู้มีส่วนได้เสียไปใช้พัฒนาการทำงาน" อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับแนวคิดการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสียเป็นกลไกปรับปรุงระบบ และสร้างความเชื่อมั่น ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ "การปรับปรุงระบบงานมีการสื่อสารให้ผู้มีส่วนได้เสียรับรู้อย่างชัดเจน" แสดงการสื่อสารผลการปรับปรุงในระดับดี สอดคล้องกับแนวคิดการสื่อสารการเปลี่ยนแปลงชัดเจนและทั่วถึงช่วยลดความไม่แน่นอนและสนับสนุนการยอมรับ

9. ด้านการเปิดเผยข้อมูล โดยรวมอยู่ในระดับมาก แสดงการเปิดเผยข้อมูลที่ตอบสนองความต้องการด้านความครบถ้วน ถูกต้อง เป็นปัจจุบัน และสะดวกในการเข้าถึง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการเปิดเผยข้อมูลอย่างเป็นระบบและเหมาะสมเป็นกลไกสร้างความโปร่งใสและความเชื่อมั่น เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ "ข้อมูลที่เปิดเผยมีความครบถ้วน ถูกต้อง เป็นปัจจุบัน และเข้าถึงได้สะดวก" อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับแนวคิดคุณภาพข้อมูลที่เปิดเผยส่งผลต่อการรับรู้ความโปร่งใสและเป็นพื้นฐานประเมินความน่าเชื่อถือ อันดับสองคือ "การเปิดเผยข้อมูลช่วยสร้างความเชื่อมั่นในการดำเนินงาน" อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับแนวคิดความโปร่งใสจากการเปิดเผยข้อมูลนำไปสู่ความไว้วางใจและการยอมรับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ "สถานศึกษาเปิดเผยข้อมูลที่จำเป็น

ต่อสาธารณะอย่างเหมาะสม" แสดงการพิจารณาความเหมาะสมของข้อมูลโดยคำนึงถึงประโยชน์สาธารณะและข้อจำกัด สอดคล้องกับแนวคิดการเปิดเผยข้อมูลอย่างมีดุลยภาพระหว่างความโปร่งใสและความเหมาะสม

10. ด้านการป้องกันการทุจริต โดยรวมอยู่ในระดับมาก แสดงการวางระบบและกลไกป้องกันการทุจริตอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการป้องกันการทุจริตเชิงระบบเป็นฐานรากของการสร้างความเชื่อมั่นด้านความโปร่งใส เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ "สถานศึกษามีระบบและกลไกในการป้องกันการทุจริตที่ชัดเจน" อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับแนวคิดการมีระบบและกลไกชัดเจนช่วยลดโอกาสการกระทำที่ไม่โปร่งใส อันดับสองคือ "ผู้มีส่วนได้เสียมีความเชื่อมั่นว่าสถานศึกษาปลอดจากการทุจริต" อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับแนวคิดความเชื่อมั่นเป็นผลลัพธ์ของการดำเนินงานที่โปร่งใส ตรวจสอบได้ และมีระบบควบคุมภายในเข้มแข็ง ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ "บุคลากรมีจิตสำนึกด้านคุณธรรมและยึดหลักความโปร่งใส" แสดงบุคลากรยึดถือคุณธรรมและความโปร่งใสในระดับดี สอดคล้องกับแนวคิดการป้องกันการทุจริตอย่างยั่งยืนต้องอาศัยจิตสำนึกด้านคุณธรรมของบุคลากรควบคู่กับกฎระเบียบและมาตรการ

วัตถุประสงค์ที่ 3. ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการบริหารเพื่อสร้างความเชื่อมั่นด้านความโปร่งใสในสถานศึกษา สังกัดมูลนิธิธรรมิกชนเพื่อคนตาบอดในประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์สรุปได้ดังนี้

1. แนวทางการปฏิบัติหน้าที่

1.1 ผู้บริหารควรเป็นต้นแบบด้านคุณธรรมและจริยธรรมอย่างชัดเจน กำหนดวิสัยทัศน์และนโยบายความโปร่งใสให้สอดคล้องการปฏิบัติจริง สื่อสารต่อเนื่องผ่านพฤติกรรมการบริหาร การเสริมแรงเชิงบวก และการยกย่องผู้ประพฤติดี เพื่อสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ยึดมั่นคุณธรรม ธรรมาภิบาล และกฎหมาย

1.2 ยกกระตือรือร้นการสื่อสารจากการบรรยายสู่การสื่อสารเชิงข้อมูลที่ตรวจสอบได้ พัฒนาระบบเผยแพร่ผลการดำเนินงานในรูปแบบทันสมัย เช่น มัลติมีเดีย วารสารอิเล็กทรอนิกส์ E-Book และ Dashboard เปิดพื้นที่สื่อสารสองทางทั้งออฟไลน์และออนไลน์ มีระบบติดตามประเมินผลจริยธรรมอย่างเป็นรูปธรรม

2. แนวทางการใช้อำนาจหน้าที่

2.1 ใช้การสื่อสารเป็นกลไกเปิดเผยข้อมูลด้านการเงิน งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และทรัพยากรอย่างเป็นระบบ โปร่งใส ตรวจสอบย้อนหลังได้ จัดทำเอกสาร บันทึก และรายงานการประชุมครบถ้วน เปิดโอกาสให้คณะกรรมการมีส่วนร่วมในกระบวนการสำคัญ

2.2 พัฒนาระบบสารสนเทศและช่องทางสื่อสารเพื่อกำกับติดตามการใช้อำนาจ เช่น ระบบสืบค้นงบประมาณออนไลน์สำหรับคณะกรรมการ เพิ่มสัดส่วนกรรมการอิสระ พัฒนาช่องทางแจ้งเบาะแสที่ปลอดภัยและน่าเชื่อถือ

3. แนวทางการแก้ไขปัญหาคอร์รัปชัน

3.1 ประกาศนโยบายต่อต้านการทุจริตอย่างเป็นทางการ สื่อสารเจตนารมณ์ชัดเจนต่อผู้มีส่วนได้เสียทุกภาคส่วน จัดช่องทางแจ้งเบาะแสทั้งออฟไลน์และออนไลน์ที่มีมาตรการคุ้มครองผู้แจ้ง มีการติดตามสถานะอย่างเป็นธรรม เปิดให้คณะกรรมการมีส่วนร่วมในกระบวนการสอบสวน

3.2 ยกย่องระบบรับแจ้งเบาะแสที่น่าเชื่อถือในเชิงเทคโนโลยีและกระบวนการ พัฒนาระบบแจ้งเบาะแสบนเว็บไซต์หรือแพลตฟอร์มดิจิทัลที่กำหนดสิทธิเข้าถึงข้อมูลได้รัดกุม มีระบบคัดกรองเบื้องต้นแยกการกลั่นแกล้งออกจากการแจ้งโดยสุจริต ส่งเสริมบทบาทคณะกรรมการในการลงพื้นที่สื่อสาร ติดตาม และรายงานผล

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

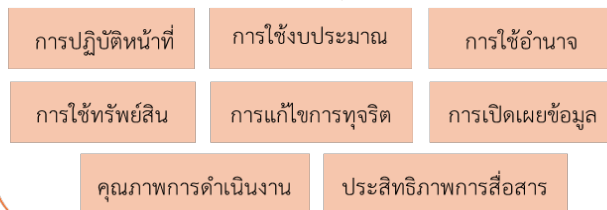
แนวทางการบริหารด้านการสื่อสาร (Communication Management Strategies)

- เนื้อหาสารในการสื่อสาร (Communication Content)
- ช่องทางการสื่อสาร ★ ปัจจัยสำคัญที่สุด (Communication Channels)
- รูปแบบการนำเสนอข้อมูล (Information Presentation)
- การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสีย (Stakeholder Participation)
- ระบบติดตามและประเมินผลการสื่อสาร (Communication Evaluation System)

ความโปร่งใสของการดำเนินงาน (Transparency Mechanism)

ITA Transparency Framework

ความเชื่อมั่นของผู้มีส่วนได้เสีย (Stakeholder Trust in Institution)

ผู้ปกครอง | ชุมชน | ผู้บริจาค | ภาครัฐ | สังคม

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

โมเดลองค์ความรู้ใหม่จากการวิจัยแสดงให้เห็นความสัมพันธ์เชิงระบบระหว่าง แนวทางการบริหารด้านการสื่อสาร ความโปร่งใสขององค์กร และความเชื่อมั่นของผู้มีส่วนได้เสีย ในบริบทของสถานศึกษาสำหรับผู้พิการทางการเห็น ภายใต้มูลนิธิการศึกษานโยบายคนตาบอดในประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ โดยผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า การสื่อสารองค์กรไม่ได้ทำหน้าที่เพียงการเผยแพร่ข้อมูลหรือการประชาสัมพันธ์เท่านั้น แต่ทำหน้าที่เป็นกลไกเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Mechanism) ที่เชื่อมโยงกระบวนการบริหารจัดการของสถานศึกษากับการสร้าง ความโปร่งใสและความน่าเชื่อถือขององค์กร

แนวทางการบริหารด้านการสื่อสารทั้ง 5 แนวทาง ได้แก่ เนื้อหาสาระในการสื่อสาร ช่องทางการสื่อสาร รูปแบบการนำเสนอข้อมูล การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสีย และระบบติดตามและประเมินผล การสื่อสาร มีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนการดำเนินงานของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาลและกรอบการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสของหน่วยงาน (Integrity and Transparency Assessment: ITA) ซึ่งประกอบด้วย 10 ด้าน ได้แก่ การปฏิบัติหน้าที่ การใช้งบประมาณ การใช้อำนาจ การใช้ทรัพย์สินของหน่วยงาน การแก้ไขปัญหาการทุจริต คุณภาพการดำเนินงาน ประสิทธิภาพการสื่อสาร การปรับปรุงระบบการทำงาน การเปิดเผยข้อมูล และการป้องกันการทุจริต เมื่อสถานศึกษามีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพและโปร่งใส จะช่วยให้ผู้มีส่วนได้เสียสามารถรับรู้ข้อมูล เข้าใจการดำเนินงาน และสามารถตรวจสอบการบริหารจัดการขององค์กรได้อย่างชัดเจน ผลการวิจัยยังพบว่า “ช่องทางการสื่อสาร” เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญสูงสุดในการสร้างการรับรู้ด้านความโปร่งใสของสถานศึกษา โดยเฉพาะในบริบทของสถานศึกษาสำหรับผู้พิการทางการเห็น ซึ่งมีผู้มีส่วนได้เสียหลากหลายกลุ่ม เช่น ผู้ปกครอง ชุมชน ผู้บริจาค ภาครัฐ และสังคม การมีช่องทางการสื่อสารที่หลากหลายและเข้าถึงได้ง่าย เช่น ช่องทางออนไลน์ ช่องทางเอกสาร และการสื่อสารแบบเผชิญหน้า จะช่วยให้ข้อมูลด้านการบริหารจัดการของสถานศึกษาถูกถ่ายทอดไปยังผู้มีส่วนได้เสียอย่างทั่วถึง ลดช่องว่างด้านข้อมูล และเพิ่มโอกาสในการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสียในการติดตาม ตรวจสอบ และเสนอความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของสถานศึกษา

นอกจากนี้ ผลการศึกษายังสะท้อนให้เห็นว่า ความหลากหลายของช่องทางการสื่อสารมีความสำคัญต่อการสร้างความเชื่อมั่นมากกว่าการเน้นเฉพาะเนื้อหาหรือรูปแบบการนำเสนอข้อมูลเพียงอย่างเดียว เนื่องจากผู้มีส่วนได้เสียแต่ละกลุ่มมีความต้องการและรูปแบบการเข้าถึงข้อมูลที่แตกต่างกัน การจัดให้มีระบบการสื่อสารที่สามารถเข้าถึงได้ผ่านหลายช่องทางทั้งออนไลน์ ออฟไลน์ และการสื่อสารแบบพบปะโดยตรง จึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยส่งเสริมความเข้าใจร่วมกันระหว่างสถานศึกษากับผู้มีส่วนได้เสีย ดังนั้น องค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้จึงชี้ให้เห็นว่า การบริหารการสื่อสารที่มีโครงสร้างชัดเจนและเชื่อมโยงกับหลักความโปร่งใสขององค์กร สามารถทำหน้าที่เป็นกลไกสำคัญในการเสริมสร้างความเชื่อมั่นของผู้มีส่วนได้เสียต่อสถานศึกษา โดยเฉพาะในองค์กร

การศึกษาที่ต้องพึ่งพาการสนับสนุนจากสังคมและภาคส่วนต่าง ๆ การพัฒนาระบบการสื่อสารที่โปร่งใส ตรวจสอบได้ และเข้าถึงได้ง่าย จะช่วยเพิ่มความน่าเชื่อถือขององค์กร ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสีย และสนับสนุนการดำเนินงานของสถานศึกษาให้เกิดความยั่งยืนในระยะยาว

สรุป

แนวทางการบริหารเพื่อสร้างความเชื่อมั่นด้านความโปร่งใสในสถานศึกษา สังกัดมูลนิธิธรรมิกชนเพื่อคนตาบอดในประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ผลการวิจัยพบว่าภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยช่องทางการสื่อสารมีความสำคัญสูงสุด ขณะที่การใช้งบประมาณเป็นด้านที่สร้างความเชื่อมั่นสูงสุด การวิจัยระบุช่องว่างที่ต้องพัฒนา 3 ประเด็นคือ การปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหาร การใช้อำนาจที่ตรวจสอบได้ และความปลอดภัยในการแจ้งเบาะแสการทุจริต ข้อเสนอแนะเน้นการยกระดับการสื่อสารจากเชิงบรรยายสู่เชิงข้อมูลที่ตรวจสอบได้ การพัฒนาระบบสารสนเทศ การเพิ่มกรรมกรอิสระ และการพัฒนาระบบรับแจ้งเบาะแสแบบดิจิทัลที่มีระบบคุ้มครองผู้แจ้ง องค์ความรู้ใหม่ที่สำคัญคือการบูรณาการแนวทางการสื่อสาร 5 แนวทางกับกรอบ ITA 10 ด้าน การค้นพบลำดับชั้นความเชื่อมั่นที่เน้นความโปร่งใสเชิงป้องกัน และบทบาทพหุมิติของคณะกรรมการสถานศึกษาในฐานะผู้กำกับดูแล ตรวจสอบและเชื่อมโยงผู้มีส่วนได้เสีย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1.1 พัฒนาระบบเผยแพร่ข้อมูล จัดทำระบบสารสนเทศและรายงานสรุปผลการบริหาร คุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลในรูปแบบทันสมัย เข้าถึงได้สะดวก และเผยแพร่สม่ำเสมอเพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นของผู้มีส่วนได้เสีย

1.2 พัฒนาภาวะผู้นำเชิงคุณธรรม ส่งเสริมผู้บริหารให้เป็นแบบอย่างด้านคุณธรรมและจริยธรรมผ่านการสื่อสารเชิงจริยธรรมอย่างต่อเนื่อง การปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาล และการยกย่องบุคลากรที่ประพฤติดี เพื่อสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ยึดมั่นคุณธรรมและความโปร่งใส

1.3 เสริมบทบาทคณะกรรมการสถานศึกษา เพิ่มการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการในกระบวนการบริหารงานด้านการเงิน พัสดุ และทรัพยากร พัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการเข้าถึงข้อมูล และเพิ่มความเป็นอิสระของกลไกกำกับติดตามเพื่อลดความเสี่ยงจากผลประโยชน์ทับซ้อน

1.4 พัฒนาระบบแจ้งเบาะแส นำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้สร้างระบบแจ้งเบาะแสผ่านเว็บไซต์ที่กำหนดสิทธิเข้าถึงชัดเจน มีกระบวนการคัดกรองอย่างเป็นระบบ และมีมาตรการคุ้มครองผู้แจ้งเพื่อป้องกันการร้องเรียนโดยไม่สุจริตและเพิ่มประสิทธิผลการแก้ไขปัญหาการทุจริต

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ขยายกลุ่มตัวอย่าง ขยายกลุ่มตัวอย่างให้ครอบคลุมนักเรียนปัจจุบันและศิษย์เก่า เพื่อสะท้อนมุมมองด้านความเชื่อมั่นและความโปร่งใสอย่างรอบด้านและเพิ่มความสมบูรณ์ของผลการวิจัย

2.2 วิจัยเชิงปฏิบัติการ ใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการศึกษาผลการนำแนวทางการบริหาร การสื่อสารเพื่อความโปร่งใสไปใช้จริงและประเมินผลลัพธ์ เพื่อยืนยันความเหมาะสมและประสิทธิผล ของแนวทางที่ได้จากการวิจัย

2.3 การศึกษาเชิงเปรียบเทียบ ศึกษาเปรียบเทียบแนวทางการบริหารเพื่อสร้างความ เชื่อมั่นด้านความโปร่งใสระหว่างสถานศึกษาสำหรับคนพิการกับสถานศึกษาทั่วไป เพื่อให้ได้องค์ความรู้ เชิงเปรียบเทียบที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างรอบด้าน

เอกสารอ้างอิง

- กุลนิดา ธานีโต, สุภาภรณ์ ศรีดี, และ กานต์ บุญศิริ. (2567). แนวทางการจัดการสื่อสารองค์กร ด้าน คุณธรรมและความโปร่งใส. *วารสารรัฐประศาสนศาสตร์*, 20(1), 55–72.
- ณัฐภัทร จินาสุข, และ ทวีศิลป์ กุลนาคดล. (2567). แนวทางการบริหารสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้าง คุณธรรมและความโปร่งใสระดับ AA. *วารสารวิจัยการบริหารการศึกษา*, 12(2), 33–49.
- ทัญญูรัฐ ปริมณีนลิธ. (2567). การสื่อสารเพื่อสร้างการตระหนักรู้และการมีส่วนร่วมในกลยุทธ์ด้าน ความยั่งยืนขององค์กร. *วารสารนิเทศศาสตร์ปริทัศน์*, 15(1), 90–108.
- ปาริชาติ ทองยิ้ม. (2564). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองกับความโปร่งใสในการสื่อสารของโรงเรียน. *วารสารสื่อสารและสังคม*, 9(2), 112–130.
- มาลินี จิตประสงค์. (2566). การสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อสร้างความเชื่อมั่นต่อผู้ปกครอง. *วารสารบริหารการศึกษา*, 17(3), 122–138.
- วชิรวิทย์ พงษ์ไทย. (2565). ความโปร่งใสและการเปิดเผยข้อมูลของสถานศึกษาเอกชนระดับพื้นฐาน. *วารสารครุศาสตร์*, 48(1), 201–220.
- สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ. (2566). *คู่มือการประเมิน คุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA)*.
- สำนักงาน ป.ป.ช. (2566). *คู่มือการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐ (ITA)*. สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ.
- Alzahrani, A., Albloushi, M., & Alshammari, F. (2023). Organizational transparency and stakeholder trust in public sector institutions. *Public Administration Review*, 83(4), 756–769. <https://doi.org/10.1111/puar.13598>

- Anderson, T., & Johnson, K. (2022). Communication effectiveness and stakeholder satisfaction in inclusive education settings. *International Journal of Inclusive Education*, 26(8), 895–912.
- Cutillas, J. (2025). Communication governance and transparency in nonprofit organizations. *Nonprofit Management & Leadership*, 35(1), 45–62.
- Goldhaber, G. M. (1993). *Organizational communication* (6th ed.). McGraw–Hill.
- Kuteli, A. (2025). Governance transparency and stakeholder engagement in educational institutions. *International Journal of Educational Management*, 39(2), 210–226.
- Lopez, R. (2024). Governance transparency in special education institutions A mixed–method approach. *International Journal of Special Education*, 39(2), 145–162.
- Narvekar, R., & Sharma, P. (2024). Transparent communication and employee trust: Evidence from organizational governance research. *Journal of Business Ethics*, 190(2), 389–405. <https://doi.org/10.1007/s10551-023-05421-x>
- Osorio Saez, E., et al. (2021). Parental engagement and technology acceptance in schools The role of transparent communication. *Computers & Education*, 168, 104–117.
- Rachman, A., Muslim, S., Suparman, E., & Norman, H. (2024). A PRISMA review of teacher–parent communication strategies in primary schools. *Education Review International*, 3(2), 77–98.
- Stranzl, J., Ruppel, C., & Einwiller, S. (2021). Examining the role of transparent organizational communication. *Corporate Communications: An International Journal*, 26(3), 555–571.
- Thanavuth, P., et al. (2025). Organizational leadership and integrity assessment in education: A structural equation modeling approach. *Educational Management Administration & Leadership*, 53(1), 77–95.
- UNDP. (1997). *Governance for sustainable human development*. United Nations Development Programme.